

13 Οκτωβρίου 2021

Γ. Περιστέρης: Στην ενέργεια, η πράσινη μετάβαση είναι φθηνή, εξασφαλίζει βιώσιμη ευημερία για όλους και απαλλάσσει την Ελλάδα από την ενεργειακή και εθνική υποτέλεια

Απαντώντας σε ερωτήσεις στο πλαίσιο του συνεδρίου 3^{ου} Renewable and Storage Forum του Energygress, ο Πρόεδρος του ΕΣΗΑΠΕ και της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ κ. Γ. Περιστέρης αποδόμησε με επιχειρήματα και αριθμούς τους ισχυρισμούς ότι η πράσινη μετάβαση είναι δήθεν ακριβή στο χώρο της ενέργειας, υποστηρίζοντας, αντίθετα, ότι είναι φθηνή, εξασφαλίζει βιώσιμη ευημερία για όλους και απαλλάσσει τη χώρα μας από την ενεργειακή και εθνική υποτέλεια.

Ξένα συμφέροντα και γεωπολιτικά παιχνίδια φουσκώνουν τις τιμές

Αναφερόμενος στην εκτίναξη των τιμών του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, τις απέδωσε σε γεωπολιτικά και οικονομικά συμφέροντα παραγωγών χωρών που εκμεταλλεύονται το ρόλο του φυσικού αερίου ως μεταβατικού καυσίμου και θύμιζε ανάλογες ενεργειακές κρίσεις με τα ορυκτά καύσιμα στο παρελθόν τις δεκαετίες του '70, '80 και '90.

Τόνισε, μάλιστα, ότι οι σωστές πολιτικές επιδότησης των ΑΠΕ τα προηγούμενα χρόνια οδήγησαν σε ένα κόστος αιολικής και φωτοβολταϊκής μεταβατικής μεγεθώσεως στη χώρα μας για τις νέες εγκαταστάσεις κάτω από €55/MWh, κόστος που συνεχίζει να μειώνεται.

Αντίθετα, οι τεράστιες επιδοτήσεις στα ορυκτά καύσιμα (άνθρακας, λιγνίτης, πετρέλαιο, φυσικό αέριο)συνεχίζουν επι δεκαετίες να αυξάνουν, έχοντας φτάσει σήμερα σε απίστευτα νούμερα: στη νέα μελέτη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου που κυκλοφόρησε μόλις πριν από λίγες ημέρες, οι επιδοτήσεις αυτές, μόνο για το 2020, ανέρχονται σε 5,9 τρις δολάρια ή σε 6,8% του παγκόσμιου ΑΕΠ.

Ο κ. Περιστέρης ανέφερε ότι αν δεν είχε υπάρξει η καθυστέρηση στην αυξημένη διείσδυση των ΑΠΕ και στο θεσμικό πλαίσιο για την αποθήκευση ενέργειας, το πρόβλημα θα ήταν σήμερα πολύ μικρότερο.

Τέλος, επισήμανε ότι τα νοικοκυριά πρέπει να προστατευθούν από τη συγκυριακή ακρίβεια μέσα από την επιδότηση των τιμών. Η επιδότηση αυτή πρέπει να προέλθει από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού όσο και από ευρωπαϊκούς πόρους, σε καμία όμως περίπτωση δεν πρέπει να απογυμνώσει τον ΕΛΑΠΕ ο οποίος αποτελεί και το βασικό εργαλείο στήριξης της διείσδυσης των ΑΠΕ, γιατί τότε θα έχει το αντίθετο αποτέλεσμα, δηλαδή λιγότερες ΑΠΕ, υψηλότερες τιμές ενέργειας.

Η κλιματική κρίση έχει μεγαλύτερες συνέπειες για την Ελλάδα

Το 2021 είναι μέχρι σήμερα το θερμότερο έτος που έχει ποτέ καταγραφεί στον πλανήτη γη και ίσως είναι η τελευταία μας ευκαιρία να αντιδράσουμε, είτε ο κ. Περιστερής, τονίζοντας ότι η Ελλάδα αντιμετωπίζει μεγαλύτερη απειλή ως παραθαλάσσια μεσογειακή χώρα, αφού η κλιματική κρίση την οδηγεί σε ταχύτατη ερημοποίηση.

Η μόνη πειστική απάντηση στη ραγδαία επιδείνωση της κλιματικής κρίσης, στις πλημμύρες και τους χιονιάδες, τους καύσωνες και τις πυρκαγιές είναι η απανθρακοποίηση, είπε, η οποία δεν μπορεί να γίνει χωρίς ΑΠΕ και Αποθήκευση.

Η χώρα μας σε ενεργειακή και εθνική υποτέλεια

Αναφερόμενος σε πρόσφατη έρευνα του IOBE, ο κ. Περιστερής είπε ότι το 66,5% της ενέργειας στην Ελλάδα προέρχεται από εισαγωγές σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο και τόνισε πως όταν τα 2/3 της ενέργειας είναι εισαγόμενα ο όρος ενεργειακή εξάρτηση είναι μάλλον ήπιος και πιο ειλικρινές θα ήταν να μιλάμε για ενεργειακή – και τελικά εθνική – υποτέλεια.

Την χαρακτήρισε μάλιστα διπλή υποτέλεια: και στα ξένα συμφέροντα και στα ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα, αφού το 85% της ακαθάριστης διαθέσιμης ενέργειας στην Ελλάδα προέρχεται από πετρέλαιο, φυσικό αέριο και γαιάνθρακες. Ο λιγνίτης είναι βέβαια δικός μας, είπε, αλλά δυστυχώς ως κακής ποιότητας είναι ιδιαίτερα ρυπογόνος.

Δικές μας είναι όμως και η αιολική, η ηλιακή ενέργεια και η υδροηλεκτρική επισήμανε. Καθαρές, Φθηνές και Αστείρευτες.

Σύμφωνα με το IOBE, υπενθύμισε ο Πρόεδρος του ΕΣΗΑΠΕ, το 27% των εισαγωγών προϊόντων της χώρας είναι ενεργειακά προϊόντα και φορτώνουν το ισοζύγιο πληρωμών κάθε χρόνο με ένα μεγάλο έλλειμα, 4,4 δισ. ευρώ το 2019.

Η αποθήκευση μεγάλης κλίμακας ένα παντοδύναμο εργαλείο

Αν η πολιτεία δεν είχε εμποδίσει, είπε ο κ. Περιστερής, ακατανόητα για εμάς, την αποθήκευση ενέργειας μεγάλης κλίμακας, μη κατοχυρώνοντας έγκαιρα το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο και κίνητρα για τις εμπροσθοβαρείς αυτές επενδύσεις, θα είχαμε αμέτρητα οφέλη και στη συνέχεια τα απαρίθμησε:

- Πολύ μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ, αφού η αποθήκευση καθαρής ενέργειας μεγάλης κλίμακας δίνει την πλέον ενδεδειγμένη απάντηση στη στοχαστικότητα των ΑΠΕ
- Πολύ οικονομικότερη ηλεκτροπαραγωγή
- Ασφάλεια εφοδιασμού και συγκράτηση των ενεργειακών τιμών, αφού όταν η ζήτηση υπερβαίνει την προσφορά, η αποθηκευμένη ενέργεια καλύπτει αμέσως το κενό και κρατά τις τιμές χαμηλά

Έδωσε μάλιστα, ένα απλό παράδειγμα: Αν τώρα ήταν σε λειτουργία η υποθαλάσσια αποθήκη αερίου της Νότιας Καβάλας, θα υπήρχε ένα σημαντικό όπλο έναντι των μεγάλων διακυμάνσεων των διεθνών τιμών του αερίου. Πριν από έναν μήνα, με τις τιμές του φυσικού αερίου των αρχών Σεπτεμβρίου, θα εξασφαλιζόταν έτσι ετήσια εξοικονόμηση, για τους τελικούς καταναλωτές αερίου, της τάξης των 120 εκατ. ευρώ κατ' έτος, ενώ με τις σημερινές τιμές η εξοικονόμηση αυτή θα έφτανε στο αστρονομικό ποσό των 400 εκατ. ευρώ κατ' έτος.

Η αντλησιοταμίευση είναι η πιο ενδεδειγμένη λύση αποθήκευσης για την Ελλάδα

Η ελληνική κυβέρνηση, είναι μέλος της μεγάλης συμμαχίας για την προώθηση της αντλησιοταμίευσης μαζί με πολλές άλλες κυβερνήσεις, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κορυφαίες στον κόσμο εταιρείες ενέργειας και ΜΚΟ, είτε σχετικά με την μέθοδο αυτή μεγάλης αποθήκευσης ο κ. Περιστερής, που αναφέρθηκε επίσης στις απόψεις των ειδικών:

Του κ. Mark Carney, πρώην κεντρικού Τραπεζίτη της Μεγάλης Βρετανίας και ειδικού απεσταλμένου του ΟΗΕ για την Κλιματική Δράση και Χρηματοδότηση, που υποστηρίζει ότι η αντλησιοταμίευση «Παρέχει μοναδικές υπηρεσίες που οι μπαταρίες αδυνατούν να προσφέρουν».

Ή του κ. Thomas Östros, Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΙΒ) που υπερθεματίζει: «Από τις τεχνολογίες αποθήκευσης, θεωρούμε την υδροηλεκτρική ενέργεια από αντλησιοταμίευση ως μια από τις πλέον ώριμες, αξιόπιστες, και ευέλικτες λύσεις μεγάλης κλίμακας για την ευελιξία και την ασφάλεια του δικτύου, που προωθεί τις διαλειπτικές ΑΠΕ με ασφάλεια, βιωσιμότητα και χαμηλό οικονομικό κόστος».

Ο ίδιος ο κ. Περιστερής, συμπλήρωσε ότι στις ενεργειακές υποδομές, όλες οι τεχνολογίες είναι αναγκαίες αλλά πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στις επενδύσεις υποδομών με υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία και πολλαπλασιαστική επίδραση στην οικονομία, γιατί αυτές δημιουργούν χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας στην Ελλάδα.

Ανέφερε ως τέτοιες επενδύσεις στον τομέα της παραγωγής και αποθήκευσης καθαρής ενέργειας τα υδροηλεκτρικά, η αντλησιοταμίευση, τα χερσαία και θαλάσσια αιολικά.

Για την αποθήκευση, ο κ. Περιστερής επισήμανε πως η αντλησιοταμίευση πρέπει να αποτελέσει την νούμερο ένα επιλογή καθώς πρόκειται για μια ώριμη, αξιόπιστη και ευέλικτη λύση που μπορεί να εξυπηρετήσει τις ανάγκες ενεργειακής ασφάλειας της χώρας.

Σε αυτήν συμπληρωματικά μπορούν να λειτουργήσουν οι μπαταρίες, έχοντας πάντως υπόψη μας ότι δεν μπορούν να παρέχουν ανάλογου μεγέθους και χρονικής διάρκειας υπηρεσίες, ενώ, από άποψη υλικών και κατασκευής αποτελούν «ένα έμβασμα προς την Ασία», όταν οι μονάδες αντλησιοταμίευσης έχουν σημαντικό οικονομικό αποτύπωμα και πολλαπλασιαστικά οφέλη στην εγχώρια αγορά.

Σχετικά με την ενδεδειγμένη νέα ισχύ αντλησιοταμίευσης αναφέρθηκε σε πρόσφατη εθνική μελέτη του ΕΜΠ για την ΡΑΕ που την υπολογίζει σε 1000 ως 1500 MW έως το 2030.

Επισήμανε επίσης ότι η ΔΕΗ διαθέτει εδώ και χρόνια αντλησιοταμειευτικά έργα που στο παρελθόν λειτουργούσαν εξισορροπητικά στο πλαίσιο ενός ενιαίου ηλεκτρικού συστήματος και προσέφεραν αυτού του είδους το όφελος, αλλά τα τελευταία χρόνια λειτουργούν από λίγο έως καθόλου επειδή δεν υπάρχει θεσμικό πλαίσιο.

Στο πλαίσιο αυτό, τόνισε μάλιστα ότι «Σε αντίθεση με άλλους, έχουμε ένα ελάττωμα ως ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ: λέμε σταθερά τα ίδια πράγματα, που θεωρούμε σωστά, εδώ και δεκαπέντε χρόνια και δεν αλλάζουμε άποψη σύμφωνα με τα στενά, ευκαιριακά κάθε φορά, επιχειρηματικά συμφέροντα.

Για το κυνήγι μαγισσών με τις ανεμογεννήτριες

Τον τελευταίο καιρό και ιδιαίτερα μετά από τις πυρκαγιές του καλοκαιριού τα χερσαία αιολικά, δηλαδή οι ανεμογεννήτριες, έχουν μπει από ορισμένους στο στόχαστρο ως προς το πού τοποθετούνται, είπε σχετικά με το αιολικό δυναμικό της χώρας ο κ. Περιστερής, ζητώντας την ευρύτερη δυνατή πολιτική συναίνεση στο θέμα αυτό. Και συνέχισε λέγοντας ότι:

- Πρώτον, η Πολιτεία επιλέγει το πλαίσιο ανάπτυξης των ΑΠΕ και ως τέτοιο το έχει επιλέξει και για τις ανεμογεννήτριες, στη βάση του οφέλους τους για την Εθνική οικονομία, το περιβάλλον και την απασχόληση, αλλά και τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας μας.
- Δεύτερον, η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και η ενεργειακή υποτέλεια της χώρας δεν μας δίνουν την πολυτέλεια της επιλογής. Οι ανεμογεννήτριες είναι αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτικής ΑΠΕ σε μια χώρα με αστείρευτο αιολικό δυναμικό και πρέπει, με τις αναγκαίες εξαιρέσεις, να τοποθετούνται εκεί που φυσάει. Ας μην ξεχνάμε ότι και τα ορυχεία λιγνίτη έγιναν εκεί που υπήρχαν κοιτάσματα και οι λιγνιτικές μονάδες εκεί που υπήρχαν ορυχεία.
- Τρίτον τα αιολικά πάρκα, χερσαία και θαλάσσια, αποτελούν επενδύσεις με υψηλό ποσοστό εγχώριας προστιθέμενης αξίας και υψηλό πολλαπλασιαστή, δηλαδή δημιουργούν πολλές νέες θέσεις εργασίας και μειώνουν την ανεργία.
- Τέταρτον, λόγω κυρίως ευρωπαϊκής προέλευσης των ανεμογεννητριών, υπάρχει υψηλή αξιοπιστία στο κόστος και τα χρονοδιαγράμματα παράδοσης και ελάχιστες καθυστερήσεις στον ταχύτερο ρυθμό εφαρμογής των επενδυτικών σχεδίων που απαιτείται για να επιτευχθούν εθνικοί στόχοι και δεσμεύσεις.

Υπενθύμισε επίσης όσα συμβαίνουν σήμερα με τα επενδυτικά σχέδια των φ/β σταθμών, τα πάνελ των οποίων θα κατασκευάζονταν στην Ασία, τονίζοντας ότι δεν υπάρχει δέσμευση κόστους, που έχει εκτιναχθεί προς τα πάνω λόγω ακραίων αυξήσεων στις τιμές π.χ. πυριτίου, υμενίου και άλλων υλικών, δεν υπάρχει δέσμευση χρόνου παράδοσης λόγω ενεργειακής κρίσης, με αποτέλεσμα πολλά επενδυτικά σχέδια να οδηγούνται σε αναβολή ή σε ακύρωση

Τέλος, ο κ. Περιστερής αναφέρθηκε και στα επιχειρηματικά εκείνα συμφέροντα, στη χώρα μας και διεθνώς, τα οποία δηλώνουν ότι οι τιμές έχουν εκτοξευτεί αλλά γι' αυτό φταίει σε μεγάλο βαθμό η πράσινη μετάβαση, λόγω της αύξησης του κόστους των δικαιωμάτων εκπομπών του CO₂. Όμως τα επιχειρηματικά αυτά συμφέροντα ξεχνούν βολικά ότι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αύξηση αυτή δεν συμμετέχει παρά ελάχιστα στην αύξηση του κόστους της ενέργειας ενώ ο κύριος υπεύθυνος είναι το φυσικό αέριο και τα τιμολογιακά και γεωπολιτικά

του παιχνίδια. Χθεσινό θύμα η Μολδαβία στην οποία διεκόπη η τροφοδοσία του 50% της κατανάλωσης της χώρας με το έτσι θέλω.

Βιώσιμη ευημερία για όλους

Το τρίπτυχο **Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Αποθήκευση Μεγάλης Κλίμακας και Διασυνδέσεις**, είπε ο Πρόεδρος του ΕΣΗΑΠΕ, εξασφαλίζει βιώσιμη ευημερία για όλους.

Δημιουργούνται χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας και το κράτος εισπράττει πρόσθετους φόρους και ασφαλιστικές εισφορές και διαθέτει περισσότερους πόρους για να ασκεί κοινωνική πολιτική

Οι νέες γενιές, ικανές Ελληνίδες και Έλληνες με πολύ καλή εκπαίδευση, θα έχουν την ευκαιρία να απασχοληθούν σε καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, σε ενδιαφέροντες τομείς οικονομικής της δραστηριότητας στην πατρίδα τους και θα έχουν υψηλά κίνητρα να μείνουν εδώ και να δουλέψουν, ή, εφόσον βρίσκονται στο εξωτερικό, να επιστρέψουν στην Ελλάδα.

Το χαμηλό κόστος ενέργειας για αγρότες, ελεύθερους επαγγελματίες, για τη βιομηχανία, τον τουρισμό και τις μεταφορές δίνει εξωστρέφεια και ανταγωνιστικότητα, μέσα από τις χαμηλότερες τιμές για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.

Ειδικά για τη βιομηχανία το νέο εργαλείο που καθιερώνεται στην Ελλάδα είναι τα PPA's. Ήδη ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ και ΗΡΩΝ υπέγραψαν τις τέσσερις πρώτες συμβάσεις με έναρξη διάθεσης ποσοτήτων ενέργειας ΑΠΕ από 1/10/2021 - ανοίγοντας έτσι στην πράξη το δρόμο για φθινό ρεύμα στη βιομηχανία αλλά και σε μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις. Τώρα, πως κάποιος, εξ ονόματος των μεγάλων καταναλωτών, δεν χάνουν ευκαιρία να καταφερθούν κατά των ΑΠΕ ενώ ταυτόχρονα τρέχουν, και σωστά, να προμηθευτούν ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ, μάλλον δεν μπορεί να εξηγηθεί, πρόσθεσε ο κ. Περιστερής.

Από τις χαμηλότερες τιμές στο ηλεκτρικό ρεύμα και τα υπόλοιπα προϊόντα και υπηρεσίες, λόγω των ΑΠΕ έχουν διπλό κέρδος όλα τα νοικοκυριά, κυρίως όμως τα οικονομικά πιο αδύναμα.

Με τις σωστές προτεραιότητες, το τρίπτυχο ΑΠΕ, αποθήκευση και διασυνδέσεις εξασφαλίζει ταυτόχρονα το εθνικό συμφέρον και ασφάλεια, το οικονομικό συμφέρον των πολλών, την κοινωνική συνοχή και ευημερία και την προστασία του περιβάλλοντος, κατέληξε ο Πρόεδρος του ΕΣΗΑΠΕ.